LLENGUA I LITERATURA

Què ens diu l’aspecte del compost?

Nom _____ **Data** _____

Llegeix el text amb atenció i respon totes les preguntes amb claredat.

En un compostador es poden transformar restes vegetals en un material fosc i engrunadís que es pot incorporar a la terra. Durant el procés, organismes com els fongs i els bacteris descomponen les restes. Perquè la descomposició avanci, a la barreja hi ha d’haver prou humitat i hi ha de poder circular l’aire. Observar el compostador de tant en tant ajuda a veure com canvia el material.

Al compostador d’un hort, un grup hi posa pells de fruita i altres restes vegetals humides. També hi afegeix fulles seques trossejades. Les restes de fruita aporten humitat a la barreja i les fulles seques ajuden a deixar-hi espais per on passa l’aire. Al cap d’uns dies, la part més humida forma grumolls. El grup hi incorpora un grapat de fulles seques i remena la barreja amb una eina per desfer els grumolls i repartir les fulles.

Per seguir el canvi, el grup dibuixa una taula en un quadern. Hi apunta la data, com es veuen les restes i quines actuacions hi ha fet. Més endavant hi anota que gairebé no es distingeixen les pells que va posar-hi al començament. A la part superior encara es veuen les fulles que s’hi han afegit fa poc. La data de cada aportació ajuda a entendre per què en un mateix compostador hi pot haver material en diferents fases de descomposició.

Per veure com avança la descomposició més avall de les fulles noves, el grup observa una mostra de l’interior. El color fosc, la textura que s’esmicola amb facilitat i la dificultat per reconèixer-hi les restes originals són pistes que el material ha canviat força. Amb les notes del quadern, el grup pot relacionar el que veu amb el temps que fa que les restes són al compostador.

Preguntes de comprensió

1. Quins dos tipus d’organismes es mencionen com a exemples dels que descomponen les restes?

2. Quin material hi afegeix el grup quan la part més humida forma grumolls?

3. Quines tres dades anota el grup a la taula del quadern?

Preguntes de reflexió

1. Com ajuda afegir fulles seques i remenar quan es formen grumolls humits? Relaciona totes dues accions amb la circulació de l’aire.

2. Per què les fulles que es veuen a la part superior i les pells del començament poden estar en fases diferents? Explica quina dada del quadern ajuda a interpretar-ho.

Preguntes d'opinió

1. Si només poguessis afegir una imatge al registre, fotografiaries una mostra de l’interior o la superfície del compostador? Justifica la tria segons el canvi que voldries mostrar.

2. Per explicar el procés a algú que arriba nou a l’hort, amb quina observació del grup començaries? Tria un moment del text i explica què ajuda a entendre.